This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

## Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

## About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Digitized by Google

B.-L. 4666.

[redacted]LIOTHEEK GENT

[redacted]09585

Digitized by Google

# ELEKTRA,

## *TREURSPEL.*

Het Franſche van den Heer DE CREBILLON gevolgd,

DOOR

PHILIP MALFAIT.




t'AMSTELDAM,
By DAVID RUARUS, Boekverkooper, 1731.
Met Privilegie.

Digitized by Google

Digitized by Google

# COPYE

## VAN DE

# PRIVILEGIE.

DE Staten van Holland en Weſtvrieſland doen te weten : alzo Ons te kennen is gegeven by de tegenwoordige Regenten van het Wees- en- Oude Mannenhuys der Stad Amſterdam, en in die qualiteyten te ſamen Eygenaars, mitsgaders Regenten van den Schouwburg aldaar, dat zy Supplianten eenige Jaaren hadden gejoüiſſeert van 't Octroy of Privilegie by hen van Ons op den 23. May 1714. geobtineert, waar by Wy aan hun Supplianten goedgunſtelyk hadden geaccordeert, en geoctroyeert, om, geduurende den tyd van vyftien doen eerſt agter een volgende Jaaren, de Werken, die ten dienſte van het Toneel reets waren gedrukt, en van tyd tot tyd nog verder in het licht gebragt, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeeven ende verkoopen, en bevonden dat de Jaaren, by 't voorſz. Octroy of Privilegie genoemt, op den 22. May 1729. ſtond te expireeren; ende dewyle zy Supplianten ten meeſten dienſte van den Schouburg, waar van hunne reſpective Godshuyzen onder andere mede moeten werden geſuſtenteert, de voorengemelte Werken, zoo van Treurſpellen, Blyſpellen, Klugten, als anders, die reets gedrukt, en ten Toneele gevoert zyn, of in toekomende gedrukt, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden, geerne alleen, gelyk voorheen, zouden blyven drukken, uytgeeven en verkopen, ten eynde dezelve Werken door het nadrucken van andere haar Luyſter, ſoo in taal, als in ſpelkonſt, niet mogten komen te verlieſen, en dewylen ſulx haar Supplianten na de expiratie van 't bovengemelte Octroy, niets gepermitteert was, zoo keerden zy Supplianten haar tot Ons, onderdaniglyk verzoekende, dat Wy aan hun Supplianten in kwaliteyten voorſz geliefsden te verleenen, prolongatie van het voorſz. Octroy of Privilegie, om de voorſz, Werken, zoo van Treurſpellen, Blyſpellen, Klugten, als anders, reets gemaakt, en ten Toneele gevoert, of als nog in het ligt te brengen, en ten Toneele te voeren, den tyd van Vyftien eerſtkomende, en agter eenvolgende Jaeren, alleen te mogen drucken, en Verkopen, of te doen drucken, en verkopen, met verbod aan alle andere op ſeekere hooge Peene by Ons daar tegens te Statueeren, SOO IS 't, dat Wy, de Saeke, ende 't voorſz. verzoek overgemerkt hebbende, ende geneegen weezende ter bede van de Supplianten uyt Onze regte wetenſchap, Souveraine Magt ende Authoriteyt, de ſelve Supplianten Geconſenteert, Geaccor-



Digitized by Google

cordeert, en Geoctroyeert hebben, Conſenteeren, Accordeeren, en Octroyeeren haar by deezen, dat Zy, geduurende den tyd van Vyftien eerſt Agtereenvolgende Jaeren, de Werken, die ten dienſten van het Toneel reets waren gedrukt, en van tyd tot tyd nog verder in het ligt gebragt, en ten Toneele gevoert zouden mogen werden in dier voegen, als zulx by de Supplianten is verzogt, en hier vooren uytgedrukt ſtaat, binnen den voorſz. Onzen Landen alleen zullen mogen Drukken, doen Drucken, uytgeven ende verkopen, verbiedende daeromme allen ende eenen ygelyken dezelve Werken, in't geheel, ofte ten deele te Drucken, naar te Drucken, te doen Naardrucken, te Verhandelen, ofte Verkopen, ofte elders Naargedrukt binnen den ſelven Onzen Landen te brengen, uyt te geven, ofte te Verhandelen en Verkopen, op Verbeurte van alle de nagedrukte, ingebragte, verhandelde ofte verkogte Exemplaren, ende een boete van drieduyſend guldens daar en boven te verbeuren, te Appliceeren een derde part voor den Officier, die de Calange doen zal, een derde part voor den Armen der plaatze daar het Caſus voor vallen zal, ende het reſteerende derdepart voor de Supplianten, ende dit t'elkens zoo meenigmaal, als dezelve zullen werden agterhaalt, alles in dien verſtande, dat Wy de Supplianten met dezen onzen Octroye alleen willende Gratificeeren, tot verhoedinge van hunne Schade door het Nadrucken van de voorſz. Werken, daar door in geenigen deele verſtaan, den innehouden van dien te Autoriſeeren, ofte te Advouëren, ende veel min dezelve onder onze protexie, ende beſchermінge, eenig meerder Credit, aanzien ofte reputatie te geeven, nemaar de Supplianten in cas, daar inne iets onbehoorlyks zoude influëren, alle het zelve tot haren Laſten zullen gehouden weezen te Verantwoorden, tot dien eynde wel Expreſſelyk begeerende, dat by aldien zy dezen Onzen Octroye voor dezelve Werken zullen willen ſtellen, daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maken, nemaar gehouden wezen, het zelve Octroy in 't geheel, en zonder eenige Omiſſie daar voor te drucken, of te doen drukken, ende dat zy gehouden zullen zyn, een Exemplaar van de voorſz. werken, op Groot Papier, gebonden en welgeconditioneert te brengen in de Bibliotheek van onze Univerſiteyt tot Leyden, binnen den tyd van zes weeken, na dat zy Supplianten de zelve Werken zullen hebben uyt te geeven, op een boete van zes hondert guldens, na expiratie der voorſz. zes Weeken, by de Supplianten te verbeuren ten behoeve van de Nederduytze Armen van de plaats alwaar de Supplianten wonen; en Voorts op peene van met 'er daad verſteeken te zyn van het effect van dezen Octtroye. Dat ook de Supplianten ſchoon by het ingaan van dit Octroy een Exemplaar gelevert hebbende aan de voorſz. Onſe Bibliotheek, by zoo verre zy geduurende den tyd van dit Octroy deſelve Werken zouden willen herdrucken met eenige vermeerderingen of anders, hoe genaamt, of ook in een ander formaat, gehouden zullen zyn wederom een ander Exemplaar van de gemelde Werken Geconditioneert als vooren, te brengen in de voorſz. Bibliotheek, binnen deſelve tyd, en op de boete en penaliteyt, als vooren. Ende ten eynde de Supplianten dezen Onzen Conſente, ende Octroye mogen genieten, als naar behooren, Laſten wy allen ende

enen

Digitized by Google

enen yegelyken, dien het aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhouden van dezen doen, Laten, ende gedogen, Ruſtelyk, Vredelyk, ende Volkomentlyk genieten ende gebruyken. Cesſerende alle belet ter Contrarie. Gegeven in den Hage, onder onzen Groten zegele hier aan doen hangen op den zevenentwintigſte Mey, in 't Jaar onzes Heere ende Zaligmakers duyſend zevenhondert agt-en-twintig.

J. G. V. Boetzelaar.

Onder ſtond ter Ordonnantie van de Staten, was getekent

WILLEM BUYS.

Lager ſtond,

Aan de Supplianten zyn, nevens dit Octroy, ter hand geſtelt by Extract Authenticq, haar Ed. Gr. Mog. Reſolutien van den 28. Juny, 1715, en 30. April, 1728, ten einde om zig daar na te reguleeren.

De REGENTEN van het WEES- en OUDE MANNENHUIS hebben in hunne voorſz. qualiteit, het Recht der bovenſtaande Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen Druk, van ELEKTRA, *Treurſpel*, vergund aan DAVID RUARUS.

*In Amſteldam den* 28. *January*, 1732.

# VERTOONERS.

EGISTES, *Zoon van Thyeſtes, en Moorder van Agamemnon.*

KLYTEMNESTRA, *Weduwe van Agamemnon en Vrouw van Egiſtes.*

ORESTES, *Zoon van Agamemnon en Klytemneſtra, Koning van Mycene, opgevoed onder de naam van Tydeus.*

ELEKTRA, *Zuſter van Oreſtes.*

ITYS, *Zoon van Egiſtes; maar van eene andere Moeder als Klytemneſtra.*

IPHIANASSE, *Zuſter van Itys.*

PALAMEDES, *Gewaande Vader van Oreſtes.*

ARKAS, *Oud Vertrouweling van Agamemnon.*

ANTENOR, *Vertrouweling van Oreſtes.*

MELYTE, *Vertrouwde van Iphianaſſe.*

LYFWACHT.

Het Tooneel is te Mycene in het Koninglyk Paleis.

Digitized by Google

# ELEKTRA,

## *TREURSPEL.*

## EERSTE BEDRYF.

### EERSTE TOONEEL.

ELEKTRA *alleen.*

O Nacht! getuige van een ondaad die 'k moet wreken,
Wiens ſtilheid ik zo vaak ontruſte met myn ſmeken,
O ongevoelige getuige van myn ſmart!
'k Zal u geen tranen meêr opoff'ren; neen, myn hart
Reeds moede, om langer dus wanhopende te leven,
Wil onbeſchroomt zich aan zyn drift nu overgeven.
Begunſtigt, groote Goôn! Elektraas ed'le wraak,
Zy ſmeekt om uwe hulp, neemt deel in hare zaak.
't Is reeds te lang dat ik myn broeder hier verwachte,
Om al de gruweldaân, van een gehaat geſlachte
Te ſtraffen, 't is vergeefſch, al wat ik thans begeer,
Ach! Prins Oreſtes, dien rampzaal'ge, leeft niet meêr.
En gy, ô ſchim dier Vorſt, daar alles voor moeſt bukken,
O deerlyk voorwerp van uws Dochters ongelukken,
Zo 't waar is dat de doôn, in 's afgronds donk're nacht,
Noch meêly hebben met der ſtervelingen klagt;
Hoe moet gy zyn ontroerd, wanneer ge u ſteld te voren,
Wat onheil aan uw huis van 't lot noch is beſchoren!
Gering was 't, dat een hand zo heilloos als verwoed,
U 't ſtaal in 't harte drong als dorſtend' naar uw bloed;



Digitized by Google

En dat myn Vaders moord, (wie hoorde ooit iets verwoeder!)
In 't aanzien van de Goôn, was de ondaad van myn moeder;
Gering is 't zelf dat zy de Ryksſtaf, die haar zoon
Naar u moeſt zwayen, heeft een ander aangeboôn;
En dat Egiſtes, my in al myn ongelukken
Braverende, als ſlavin my wil voor hem doen bukken.
Om my met ramp op ramp noch meerder te overlaân,
Durft zyn vermeet'le zoon op my zyne ogen ſlaan.
Van Goôn, en menſchen gantſch verlaten, moet ik heden,
Hoe fel ik Itys haat, met hem in 't huwlyk treden;
Indien uw dood in my een nieuwe moed verwekt,
Myn hand bluſch noit dees toorts ſchoon ze is met bloed bevlekt.
Maar, wat weêrhoud myn toorn waar door ik word gedreven?
Dorſt Klytemneſtra haar niet wreken, zonder beven?
Men volg haar woede; doch, door edeler beſtaan:
Egiſtes wacht my in de Tempel, laat ons gaan,
Om hem met zyne zoon die my dus hoond te ſlachten:
Dit 's 't minſte dat gy van Elektra kund verwachten.
'k Ben 't ſchuldig; maar waarom noch langer dan gedraald?
Zou 't ook de liefde zyn die dus myn wraak bepaald?
O Agamemnons ſchim! ô Vorſt! wil my verſchonen;
Noit kwam een wulpze min Elektraas hart bewonen;
Noit ſtemde uw dochter met uw moorders gants verwoed,
Om nevens hen haar hand te baden in uw bloed:
'k Heb alles onderſtaan om uwe dood te wreken;
En echter ben ik niet min ſchuldig; 'k ben geweken
Van myne kinderplicht: in 't midden myner ſmart,
Vond Itys, 's dwinglands zoon, de plaatſe van myn hart.
Maar, waar blyft Arkas? Goôn! zou hy my ontrouw wezen,
En heim'lyk my verraân? ô neen, 'k verban myn vrezen;
Hy komt.



Digitized by Google

## TWEEDE TOONEEL.

### ELEKTRA, ARKAS.

ELEKTRA.

Niet zonder reên, hield ik u reeds verdacht
Van ontrouw, ſchoon gy ſtaâg uw plichten hebt betracht.
Ik vreeſde, dat een vriend aan myn belang verbonden,
Niet dorſt.... maar, hoe! alleen? hoe zal ik dit doorgronden?

ARKAS.

Rampzalige, wat is uw lot beklagens waard!
Wie hoopte niet dat zo veel Vrienden t'zaam vergaard..

ELEKTRA.

Hoe, Arkas!

ARKAS.

Gy hebt niets van hunne hulp te wachten;
Al 't gene ik deê om hen hunne eed te doen betrachten,
Was vruchteloos; elk toond te veel omzichtigheid,
En houwd zich aan de hulp die hen is toegezeid.
Dat Prins Oreſtes kome, om onze moed te wekken,
Zegt ieder, om zyn wraak gelyk'lyk te voltrekken.
Held Palamedes, die hem ſtaâg heeft opgevoed,
Zal herwaards zich met hem begeven door de vloed;
Zyn dapp're zoon, die zich voor hen naar deze ſtranden
Begaf, moet in het kort mede in Mycene landen;
Des, zo wy zonder hen iets durven onderſtaan,
Is 't ons onmogelyk een wrede dood te ontgaan.
Men zegt ook, om hun vrees noch meerder glimp te geven,
Dat hy, wiens dapperheid, daar ieder voor moet beven,
Met die van Prins Oreſt allenig evenaard,
Die 't Ryk van Vyanden gevaagt heeft met zyn zwaard;
Ja zelf twe Vorſten, van Korinthe en van Athene,
Met ſchand deed vluchten, is gekomen te Mycene.



Digitized by Google

Dien vreemden held, die van Egiſtes word geacht,
Als de oorzaak van zyn heil, en van zyn gantſch geſlagt,
Heeft zulk een ſchrik en vrees veroorzaakt in uw vrinden,
Dat geen van allen zich uw wraak durft onderwinden.
Op 't zien dier dwingeland, die gy met reden doemt,
Staan zy verzet, elk beeft, wanneer hy word genoemt.
Intuſſchen, wil men hier Oreſtes weêr aanſchouwen,
Die is 't alleen daar al uw Vrienden op vertrouwen.
Doch nademaal de Zon reeds doorbreekt, moet ik gaan:
Ik zie Prins Itys reeds verſchynen; laat u raân,
Braveer hem niet, en, ſchoon gy hem niet kunt beminnen,
Vlei zyn vermeet'le liefde, in weêrwil uwer zinnen.
Maak dat uwe Echt één dag blyve uitgeſtelt; miſſchien
Dat wy Oreſtes hier voor morgen weder zien.

ELEKTRA.

Hou op my langer van die yd'le hoop te ſpreken.
Weg laffe vrienden die my nu niet durven wreken;
'k Zal, zonder Prins Oreſt en u, in dezen ſtaat,
U heden zelf doen zien de uitwerking van myn haat.

## DERDE TOONEEL.

ELEKTRA, ITYS.

ELEKTRA.

Hoe! durft Egiſtes zoon my nad'ren, ik 't verdragen,
Terwyl hem is bewuſt dat hy my zal mishagen?

ITYS.

Verſchoon een dwaling, gantſch onwetende geſchied,
Die oorzaak is dat ge een rampzaal'ge Minnaar ziet,
Wiens ongeruſte min, die gy ſteeds koomt te wraken,
Hem heeft naar de eenzaamheid der nacht alleen doen haken.
Vergeef, terwyl de min my by u bragt vol rouw,
Ik wenſchte u wel te zien, maar 'k zocht u niet Mevrouw.



Digitized by Google

ELEKTRA.

Wat liefde kan ik thans verwekken, nu myn tranen,
Op ieder ogenblik my van myn ramp vermanen?
Neen, zoon dier Dwing'land die my noodzaakt tot geklag;
Min elders, en draag voor myn tranen meêr ontzag.

ITYS.

Beny my niet, dat ik myn liefde u op koom dragen,
'k Dien maar uw haat te veel, of ik u mogt behagen.
Indien een harte word vermeeſtert door de Min,
Wat liefde was dan oit min wreedheid waard, Vorſtin?
Ik zag u naauwlyks, of myn ziel, gantſch opgetogen,
Heeft ſtraks 't vergif dat my doet kwynen ingezogen:
Wat heb ik zedert ik u minde niet gedaan,
Om uwe haat, Prinſes, niet meêr ten doel te ſtaan?
'k Kwam uw doorluchtig bloed dat ov'rig was te ſparen,
En Prins Oreſtes zelf beſchermen voor barbaren:
Indien ik minder had naar zyn behouwd getragt,
Door meêr dan eene hand was hy reeds omgebragt.
En meêr als gy geraakt van 't lot dat u koomt drukken,
Veroorzaakt myne min nochtans myne ongelukken.
Gy weet, of ik my oit van 's Konings macht, Mevrouw,
Bediende, om u daar door te dwingen tot dees trouw:
Hy wil dat gy met my door de echt vereënd zult leven,
Doch gy kund my de ſchuld van 't geen hy doet niet geven.
't Is waar dat ik geſtaâg naar uw bezitting tracht;
Maar niet zo gy my zelf die gunſt niet waardig acht.
Om 't meêly dat ge in my gedurig koomt verwekken,
Rampzalige Prinſes, laat ons onze Echt voltrekken;
Dat thans myn Minnevlam, terwyl het moet geſchiên,
Dees huwlykstoorts ontſteke om meêr gevaar te ontvliên.
Regeer dan hier met my, wil Itys niet weêrſtreven;
Egiſth wil u eerlang een Septer wedergeven.



Digitized by Google

ELEKTRA.

Is dit myn Septer, om my toe te voegen, Prins?
Of zyne, om die aan u te geven? neen, geenzins.
Vergeefſch is 't, dat hy my gelyk ſlavin doet leven:
Dat my dien ſnode dwinge om voor zyn macht te beven.
Dat hy thans make dat zyn ketens, groote Goôn!
Min ſchand'lyk zyn voor my als 't huwlyk van zyn
Zoon.
Wil met geen yd'le hoop meêr ſtrelen uwe zinnen,
Uw deugd kan myne haat onmooglyk overwinnen.
Om myn gerechte wraak te ontwyken, is 't alleen,
Dat my Egiſtes wil met u in de echt doen treên.
Maar weet dat niemand my als bruigom zal bekoren,
Ten zy dat hy zyn hoofd my lev're, ik heb 't gezworen.
Op die voorwaarde alleen word uwe wenſch voldaan;
Myn hand ſchenke ik ten loon voor zulk een grootſch
beſtaan.
'k Wil echter niet dat ge u tot moorden zult gewennen;
Ik ken uw deugden, Prins, wil ook de myne kennen.
In plaats van naar uw min te luiſt'ren, vrees veel eer,
Dat Klytemneſtra my ten voorbeeld ſtrek. Myn Heer,
Verbreek dan zelf een Echt die u kon dood'lyk wezen,
De Vrouwen van myn bloed zyn noit genoeg te vrezen.
Wat hoopt gy dan noch Prins in uw rampzaal'ge ſtaat?
Ach! zo 'k eerlang myn plicht vergetende en myn haat,
Door een verbode vlam om u geraakte aan 't blaken,
Aan hoe veel gruw'len zou myn deugd u ſchuldig
maken?
Ik hate u minder, Prins, waard gy de zoon niet van
Een haat'lyk Vorſt, die 'k moet vervolgen waar ik kan..
't Zy u genoeg, ſchoon ik uw min niet kan gedogen,
Dat ik met uwe ramp noch echter ben bewogen.
Maar 'k zie de Koningin: wat of haar herwaards bragt?
Bediend ge u tegens my van Klytemneſtraas magt?

VIER-

Digitized by Google

## VIERDE TOONEEL.

KLYTEMNESTRA, ELEKTRA, ITYS, *Lyfwacht.*

KLYTEMNESTRA.

Goôn! wil my van de ſchrik die my beheerd ontheffen,
En laat Egiſt noch my dees vloekdaad nimmer treffen.

ITYS.

Wat is 'er gaans, Mevrouw? wat maakt u dus ontſteld?
Wat 's de oorzaak van uw vrees? wat is het dat u kweld?

KLYTEMNESTRA.

Geen ſchrik kan met de myne in 't minſte oit evenaren.
Maar, 'k moet de reên daar van in 't heim'lyk u verklaren;
Geen lot was immermeer zo vrees'lyk, neen, ô neen.

*Tegens de Lyfwacht.*

Men hore of ik Egiſt kan ſpreken, ga ſtraks heen.
Maar, Prins, wie heeft u hier op deze plaats gedreven?
Zal zich Elektra thans gewillig overgeven
Aan 's Konings wil? en weet ze, indien zulks niet geſchied,
Dat zy moet ſneuv'len? ſpreek, is 't haar bewuſt of niet?

ITYS.

Ach! wil een zachter taal gebruiken in uw reden,
Bedien u niet, Mevrouw, van uwe oplopenheden.
Verzacht veel eer haar lot zo deerlyk en vol rouw:
Elektre is reeds te veel rampzalig; ach! Mevrouw,
't Is my niet mooglyk haar te dwingen; myn gedachten..

KLYTEMNESTRA.

Ik merk maar al te klaar dat zy u durft verachten:
Maar denk niet dat men meêr raadplegen zal, met de een
Of de ander, om uwe echt te doen voltrekken; neen,



Digitized by Google

My is van u, voor haar te groten zorg gebleken:
Ga, zeg de Vorſt dat ik hem hier verwacht te ſpreken.

## VYFDE TOONEEL.

KLYTEMNESTRA, ELEKTRA.

KLYTEMNESTRA.

Zo dat ge in plaats dat gy, ondankb're, in deze ſtaat,
Uws Moeders goedhêen zoud erkennen, en haar raad
Opvolgen, durft gy haar voor haar gezicht braveeren,
En zelf de waardigheid dier ted're naam onteeren;
Ja 't ſchynd, nu ik uw lot verzachten wil, dat gy
Myn toorn miſtrouwd; wel aan, braveer myn medely,
Maar, geef u zelf dan ook de ſchuld dier ongelukken,
Die u, ontaarde, eerlang op 't felſte konden drukken.
Ik maakte een Vorſt gedwee, nayv'rig op zyn macht,
'k Wilde u doen huwen aan een held by elk geacht,
Op dat, door deze uw Echt, by my thans voorgenomen,
De Ryksſtaf weêr eerlang aan uw geſlacht zou komen.
Maar neen, gy wilt ons alle opoff'ren, gantſch ontzind.
In 't kort, 'k zegge u niet meêr, als dat u Itys mind,
Gy moet u aan zyn lot dees dag noch overgeven;
En zo gy zulks weêrſtreefd, zult gy niet langer leven.
't Verveeld de Vorſt, dat zyn Slavin, elk ogenblik,
En Goôn, en Menſchen wekt, door hare tranen.

ELEKTRA.

'k Schrik.
Wat wapens, hemel, om een Dwing'land te doen vrezen!
Vreeſt hy myn tranen, die geen wroeging vreeſt, kan 't wezen!
Maar ach! moet gy dan noch vermeerderen myn rouw?
Wat hore ik? ik Slavin van dien tieran, Mevrouw?
Ik zyn Slavin! wat kan myn rampſpoed meêr vergroten!
Hoe kome ik aan dien naam? uit wien ben ik geſproten?
Moeſt gy, hoe! gy! my dit verwyten? welk een ſmart!

Ach!

Digitized by Google

Ach! Moeder, zo die naam noch treffen kan uw hart;
Zo 't waar is, dat gy hier myn ſchande hebt gezworen;
Heb deernis met myn leed, door u, aan my beſchoren.
Verhaaſt myn dood: wel aan; doe my ſtraks ſneuv'len; maar,
Vereenig my niet met de zoon van dien barbaar:
Dien beul, die my ontroofde een Vader, een behoeder,
Die teffens my vervolgt en myn rampzaal'ge broeder.
En hy, hy tracht my noch te dwingen, met geweld?
Kan zonder ſchrik, deze Echt my worden voorgeſteld?
Gy minde my voorheen, late ik u noch behagen:
Ik haat u niet, en zelf in weêrwil van myn plagen,
En tranen die ik ſtort om myn rampzaligheên,
Beklage ik me aan de Goôn van een Tieran alleen.
Om my myn Vaders moord te brengen uit gedachten,
Toon u nu waar te zyn een Moeder, die 'k moet achten.

KLYTEMNESTRA.

Wat wilt ge dat ik thans verricht in deze ſtaat,
Terwyl uwe Echt alleen kan ſtillen 's Konings haat?
Wil 't lot, u toegevoegt, niet langer tegenſtreven;
Beween de dood niet meêr dier wreedaard, die, gedreven
Door eerzucht, u reeds mede onmenſch'lyk en verwoed,
Hadde opgeofferd, had hy nog een Troye ontmoet.
De ontaarde, in 't minſte niet met zyn geſlacht bewogen,
Dorſt myne dochter zelf doen ſlachten voor myne ogen.

ELEKTRA.

Hoe wreed hy was, hy was nochtans uwe Echtgenoot,
En 't voegde u niet dat gy zyne ondergang beſloot.
Indien de hemel, op dien Vorſt zo zeer verbolgen,
Hem noodzaakte, om zyn kind, zyn Dochter, te vervolgen;
Dat hy haar dierbaar bloed deed ſtromen vol verdriet,
Is, om het aan de Goôn op te off'ren ſlechts geſchied.

Maar

Digitized by Google

Maar gy die 't overſchot niet ſpaard, ontaarde Moeder
Van my, rampzaal'ge Elektre! en van Oreſt myn broeder!
In plaatze, van de Goôn daar door te zien bedaard,
Zo offert gy ons op aan de allerſnoodſte op aard.
Hy komt: door welk een drift word myne ziel bewogen,
Nu ik dat monſter moet aanſchouwen voor myne ogen!

## ZESDE TOONEEL.

EGISTES, KLYTEMNESTRA, ELEKTRA.

EGISTES.

Wat ongeval, uw ruſt dus ſtorende, in de nacht,
Heeft u, eer ons de Zon beſtrale, hier gebragt?
Wat voorbeduidingen doen Klytemneſtra vrezen?
En welk een nare ſchrik beſpeure ik in uw wezen?
Maar hoe! Elektra mede op deze plaats, Mevrouw?
Heeft zy van hare trots en fierheid thans berouw?
En, min weêrſpannig aan myn wil, volſtrekt rechtvaardig,
Acht zy nu myne zoon haar wederliefde waardig?
Is zy gereed om hem te volgen naar 't Altaar?
Zal ze Itys liefde en wenſch vervullen?

ELEKTRA.

Ja, barbaar.
Laat tot ons huwlijksfeeſt de plechtigheên bereiden;
Ik ben gereed, wil my naar 't Echtaltaar geleiden,
Daar geve ik gantſch vernoegt, en zonder tegenſtand,
Hem, die het ſtaal u dringe in 't harte, ſtraks myn hand.

EGISTES.

O wrede, indien myn zoon myn wraak niet kwam bepalen,
'k Zou uw hartnekkigheid u duur genoeg betalen.



Digitized by Google

## ZEVENDE TOONEEL.

EGISTES, KLYTEMNESTRA.

KLYTEMNESTRA.

Terg hare trotsheid niet, myn ziel is noch ontſtelt;
Ach! wiſt gy welk een ramp ons 't Godendom
voorſpeld.
Noit dreigde, 's hemels wraak, en gramſchap, onze
dagen,
Met wreder noodlot, noch met dodelyker plagen.
Myn zinnen, tweemaal, door ontroeringen, ontwaakt,
Zyn voor de derdemaal in diepe ſlaap geraakt;
Wanneer my dacht, dat ik verwoed wierde aange-
grepen,
En, met een naar gegil, my zag ten afgrond ſlepen:
Ik volgde dit geluit, zo yslyk, met verdriet;
Wat wroeging my het hart beknelde, wete ik niet.
De donder, loeijende in de wolken, als verbolgen,
Deed my nochtans myn weg ſchoorvoetende ver-
volgen:
Het aardryk ſplyte voor myn waggelende treên,
En toonde my 't verblyf der doôn vol yslykheên.
Elektra, ſcheen een ſpook langs Acheron te leiden,
Dat my vervolgde, en niet was van my af te ſcheiden.
Ach! Vorſt, ('k voel op die naam een ſtremming in myn
bloed) (woed.
't Was Agamemnon, die my aangreep; gantſch ver-
Sta, ſprak hy, met een ſtem onmooglyk uit te drukken,
Nu ziet gy 't deerlyk eind van all' uw gruwelſtukken;
Schrik nu, ontaarde, beef, trouwloze bedgenoot,
Voor 't bloed, dat wrede Egiſt, zo ſchelms als laf ver-
goot.
Dit bloed, het gene ik zag uit zyne wonde komen,
Dat ſcheen al morrende voorby my heen te ſtromen:
My dacht, het myne vloeide al mede langs de grond;
Doch, naauwlyks was my dit verſchenen, of terſtond



Digitized by Google

Zie ik een ondier, uit zyn ſchuimend bloed herboren,
Dat my vol grimmigheid aanſchouwde, als dol van
toren.
't Styx, tweemaal loeijende, met ongemeen gerucht,
Antwoorde een lange tyd, met yſſelyk gezucht.
Gy ſchoot ſtraks toe; maar, ach! het monſter, aangedreven
Door razerny, bragt u voor myn gezicht, om 't leven',
Ontroofde 't myne, en gaf me in deze jongſte nood,
Geen tyd, dat ik gevoel konnen hebben van uw dood.

EGISTES.

Ik merk, door welk een vrees ge uw harte voeld beknellen;
Maar, kan een ed'le ziel zich om een droom ontſtellen,
Die door de ſlaap ſlechts word veroorzaakt, en, daar wy
Meêr deel aan hebben als de Goden? hoe! zou my
Een droom, die u ontzet, noch doen bekommerd
wezen,
Nu ik geen Vyand als Oreſtes heb te vrezen?
Dat hy zich tegens ons vry wapene, zyn val
Staat vaſt, die door myn hand op 't felſt' hem treffen zal.
'k Beloofde reeds te veel aan die hem brengt om 't leven,
Dan dat ik voor de ſlag, waar meê hy dreigt, zou beven.
Laat Samos met haar macht hem thans beſchermen;
maar,
Zy beve ook op haar beurt, en voor haar Vorſt, en haar.
De Atheenze Koning, reeds vermoeid door nederlagen,
Dreigt ons nu minder, als wy hem, met oorlogsplagen;
Die van Korinthe, meêr als oit met ſchrik beheerd,
Verzoekt myn Dochter, en de vreê die hy begeerd.
Maar, weet, dat hy daar aan in 't minſt behoefd te
denken, (ken.
Ten zy dat hy my 't hoofd van Prins Oreſt koomt ſchen-
Ook geeft de Hemel my daar toe een andre hand,
Waar van ik my beloof meêr hulp en onderſtand:
Dien held, die mijn geſlacht beſchermde, en zelf myn
leven;

Hebbe

Hebbe ik, in 't heimlyk, aan myn kind ten echt gegeven;
Dien arm, waar van zich thans bedienen wil myn wraak,
Zal, naar onze aller wenſch, handhaven onze zaak.
Ik zie, myn Dochter; 'k ga, en meen het zo te maken,
Dat Griekenland eerlang in volle ruſt zal raken.

## ACHTSTE TOONEEL.

KLYTEMNESTRA, IPHIANASSE, MELYTE.

IPHIANASSE.

Men zegt, Mevrouw, dat u een voorſpook deze (nacht
Met ſchrik ontwaakt heeft, en veel onruſt aangebragt.
En, wyl een diep ontzag me in uw belangen wikkeld,
Wierd ik, om in uw ſmart te delen, aangeprikkeld.

KLYTEMNESTRA.

't Is waar, dat my een droom de zinnen heeft ontſteld,
En noch myn hart ontroerd, door vrees en angſt bekneld;
Maar, op dat immer my dit onheil aan moog randen,
Ga ik met eige hand ontſteken de Offerhanden.

## NEGENDE TOONEEL.

IPHIANASSE, MELYTE.

IPHIANASSE.

Ach! mogt het aan de Goôn behagen, dat myn hart,
Slechts om een ydle droom gevoelde een bitt're ſmart,
En, dat het wrede lot, zo fel op my verbolgen,
Niet anders had gedaan, als dreigen, en vervolgen.

MELYTE.

Wat hore ik? ach! Prinſes, waar word gy toe vervoerd?
Wat heeft uw ſtille ruſt, en zinnen, dus ontroerd?



Digitized by Google

IPHIANASSE.

Gy zyt my, met uw zorg, niet altyd by gebleven,
Die aangename ruſt, helaas! heeft my begeven.
Een korte tyd dat ik ben van u af geweeſt,
Verwekt de wanhoop van myne ongeruſte geeſt.

MELYTE.

Hoe! nu Mycene, geen meêr onheil heeft te vrezen,
En zelf een Vorſt begeerd uw echtgenoot te wezen,
Hore ik, nochtans, dat ge u van 't wrede lot beklaagd:
Wat wenſcht gy? of veel eêr, wat is 't dat u mishaagd?
Korinthe wenſcht u als haar Koningin te groeten,
En eiſcht de vreê, hoe kan u meerder heil ontmoeten?

IPHIANASSE.

Behaagden 't aan de Goôn, Melyte, dat dees dag,
Die u zo heilryk ſchynd, myn laatſte was; maar, ach!
Wanneer gy weten zult het leed dat myn komt drukken,
Vergun my dan dat ik beween myne ongelukken.
't Gedenkt u nog, hoe ik uit Argos ging, alleen
Om myn Heer Vader te verzellen; alles ſcheen,
Als onvermydelyk, de Rykstroon van Mycene
Te dreigen; ja, ik zag de Vorſten, van Athene,
En van Korinthe, in ſpyt myns broeders tegenſtand,
Doordringen in ons heir; Egiſt wierd overmand;
En, noch gelukkig in zyn rampen ongevallen,
Geraakte hy, met ons, in Epidaurens wallen.
Gy weet ook alles, wat dien held, die 't woên der zee,
Door Itys hulp, ontkwam, voor Vorſt Egiſtes deê.
Verbeel u thans God Mars te aanſchouwen; in zyn wezen
Was de onvertzaagdheid van die Godheid klaar te lezen:
Geen Sterveling toonde oit door groter heldendaân,
Wat dat een edle ziel grootmoedig kan beſtaan.
Ik zag hem, en myn hart, in 't heimlyk reeds aan 't blaken,
Kwam zyne Zege noch volkomener te maken.



Digitized by Google

Gelukkig zo dit vuur, dat my verteerd, alleen
Veroorzaakte al de ſmart die ik gevoel; maar neen,
Dien winnaar, zo geacht, zo krachtig van vermogen,
Sloeg naauwlyks, als ik hem aanſchouwde, op my
zyne ogen;
Verbergende, zo veel ik kon, dees minnegloed,
Roemde ik wel honderdmaal vergeefs zyne oorlogs-
moed:
Ja, vrucht'loos vleijende myn min, hebbe ik ten teken
Van myne erkentenis, myne ogen zelf doen ſpreken.
Hy zuchte, en zyn gelaat veranderde; zyn hart
Gevoelde, naar het ſcheen, een heimelyke ſmart:
Een ander voorwerp kan gewis zyn oog behagen.
Wat zegge ik, hemel! moet ik my daar van beklagen?
Eene offerhand der plicht, een' hoge Staats Slavin,
Wat kan die hopen van haar ongeachte min?
Hoe! wete ik niet wat ons koomt van elkander ſchei-
den?
Men ſluit het huwlyk dat men voor my gaat bereiden.
Men zoek de Vorſt: en wyl de min niets heeft gedaan
Voor ons, laat ons voor hem al wat men kan beſtaan.

*Einde van het Eerſte Bedryf.*



Digitized by Google

# TWEDE BEDRYF.

## EERSTE TOONEEL.

*Oreſtes, onder de naam van* TYDEUS, ANTENOR.

TYDEUS.

'T Is waar, Antenor, gy moogt u gezicht vertrouwen;
't Is Tydeus zelf, myn vriend, die gy hier komt te aanſchouwen.

ANTENOR.

Hoe! Tydeus in dees plaats? daar elk, wie hem ontmoet,
Zyn grootſte vyand is, wantrouwende en verwoed!
Wat vrees volgt op de vreugd die 'k heb van u te groeten!
Hoe! Palamedes zoon in dit Paleis te ontmoeten!
Die zich van ieder ziet ontzien aan 't prachtig hof
Te Samos, daar hy elk verbreiden hoort zyn lof.
Ik weet door welk een drift held Tydeus word gedreven,
En dat hem het geluk noch nimmer heeft begeven:
Maar moet ge uw dapperheid hier kronen? hoe! myn Heer,
Aan 't hof van een Tiran....

TYDEUS.

Verwonder u niet meer:
Dien overwinnaar van Korinthe en van Athene;
Dien held, beſchermer van Egiſtes en Mycene,
Is Tydeus.

ANTENOR.

Maar, wat hooptge?

TYDEUS.

Ik zal 't u doen verſtaan.
Maar zeg my eerſt, myn vriend, wat dreef u herwaards aan,
In dit geweſt? wat kwam te Samos u ter oren?

Wat

Wat doet Tyrenus, dien gelukkige? laat horen.

ANTENOR.

Dien Vorſt, die Prins Oreſt bemind, vol tederheen,
Zes maanden van zyn lot onkundig, en met reên
Voor 't zyne en 't uwe gantſch bekommerd, en verlegen,
Zond me om u beide te gaan zoeken, allerwegen.
Maar nu ik u aanſchouw is myne wenſch voldaan:
Vorſt Agamemnons zoon ... maar hoe! wat gaat u aan?
In weêrwil van al de eer die elk u op koomt dragen,
Schynt gy ontroerd, myn heer; wat maakt u dus verſlagen?
Ik ſta verbaaſt door 't gene ik zie, in deze tyd.

TYDEUS.

Antenor, 't is gedaan; Tydeus is alles kwyt.

ANTENOR.

Wat hoor ik! ach! ontdek dit groot geheim my nader.

TYDEUS.

Oreſt is dood.

ANTENOR.

ô Goôn!

TYDEUS.

En ik ben zonder vader.

ANTENOR.

Hoe! Palamedes mede? ô noodlot! al te wreed!
Wie heeft hem u ontroofd? wat ongeval...

TYDEUS.

Gy weet
Om welk eene oorzaak we ons begaven herwaards hene;
En dat myn vader niet wou keren naar Mycene,
Voor hy de Godſpraak had van Delos raad gevraagd;
Gy weet ook dat aan elk die voorzorg heeft behaagd:
In 't kort, terwyl Tyreen ons kwam als overſtromen
Met weldaân, wierd dees tocht gelukkig ondernomen.



Digitized by Google

't Begunſtigde alles ons; wy zeilden lang, myn vrind,
Meêr naar genoegen van ons zelf, als van de wind.
Zyne ongeſtadigheid is ons wel haaſt gebleken:
Wy zien de zee terſtond weêrſpannig opwaards ſteken;
Men hoort een brulling in de lucht: de dag verdwynt;
Een dikke nevel dekt de golven: ja het ſchynt
Dat zelf de blixem, ons alleen in die gevaren
Verlichtende, de lucht doet ſplyten, en de baren:
Terwyl een onweêrſtorm, belopende onze vloot,
Opborlen doet een vuur uit 's afgronds donk're ſchoot.
De zee, verheffende ons ten hemel, ſtort ons weder,
Als in een ogenblik, tot in den afgrond neder:
Terwyl de blixem, meê doordringende in den vloed,
Een afgrond, als van vuur, aan elk aanſchouwen doet.
De ſtuurman, door die vlam omſingelt, zien wy beven,
En naar het ſtrand, zo lang gemyd, zich zelf begeven.
Ons ſchip, gerakende op een klip, barſt ſtraks van een;
De ſtukken dryven, gantſch verſtrooit, rontom ons heen.
Wat deed ik niet, ô Goôn! in deze doodsgevaren,
Om Palamedes, en om Prins Oreſt te ſparen!
O ydle pogingen! het ſchitt'rend blixemlicht
Bragt niet als wrak by wrak voor myn verward gezicht:
't Bleef alles.

ANTENOR.

Hoe zyt gy het woên der holle ſtromen
Ontworſteld? op wat wys zyt gy 't gevaar ontkomen?

TYDEUS.

Ik zag niet anders voor myn ogen, als de dood;
Maar ach! 'k zocht die vergeefſch in deze jongſte nood.
Myn nootlot ſpaarde my voor zwaarder ongevallen,
En ſmeet me, al ſtervende, voor Epidaurens wallen,
Daar ik, gantſch onverwacht, door Itys wierd gered;
Ondanks myn wanhoop heeft dien Prins myn dood belet.
Bedenk nu eens door welk een drift ik wierd gedreven,
Wanneer ik wiſt aan wien 'k verſchuldigt was myn leven.



Digitized by Google

Doch eind'lyk weêr herſteld van 't uitgeſtaan gevaar;
Wilde ik my op een nacht van daar begeven; maar,
Ik zie den vyand, door verwoedheid ingenomen,
Gantſch Epidauren, met geweld, als overſtromen.
Verbeel u eens 't gekerm, de ontſteltenis, en ſchrik.
'k Gryp echter moed in dit gevaarlyk ogenblik,
Niet wetende aan wat kant dat ik my zal begeven,
Of ik Egiſtes moet beſchermen, of doen ſneven.
Inmiddels, wyl 'er niets den Vyand kan weêrſtaan,
Valt hy, met groot geſchreeuw, van alle kant ons aan.
't Lot bragtme Iphianaſſe, in 't einde, voor myn ogen:
Ik zag haar naauwlyks, of ik ſtond als opgetogen:
Haar broeder in gevaar, haar wanhoop, haar geween,
Wat voorwerp, hemel! voor een hart vol tederheên!
Oreſtes leeft niet meêr; doch 'k moet in dees gevaren,
Zyn zuſters Staten, die noch ov'rig zyn, bewaren:
Dit zeide ik by my zelf; ja 'k moet in deze ſtaat,
Hem byſtand biên, die 'k moeſt opoffren aan haar haat;
Ik zal Egiſtes eêr verdryven uit Mycene,
Als beî de Vorſten, van Korinthe, en van Athene.
Door zulk een oorzaak tot een vaſt beſluit gebragt,
Of eêr door tranen, die ik daar niet had verwacht,
Kwam ik den vluchteling, door vreeze en angſt gedreven,
Zelfs door myn voorbeeld, weêr een nieuwe moed te geven.
De vyand, op zyn beurt met ſchrik bevangen, maakt
Dat hy weêr, vluchtende, in zyn legerplaats geraakt.
Wat kan men niet beſtaan als we op de min vertrouwen!
'k Dee meêr; de Ryksprinſes ging ik weêrom aanſchouwen:
Dit 's u genoeg gezegt; het andre is u bewuſt.
Egiſtes, door myn arm geſteld in volle ruſt,
Hoopt my met weldaân op, en tracht my op te wekken
Om myne Zegepraal noch verder te voltrekken.
Ja, vreemde Volken doe ik beven, door myn daân,

Terwyl de Vrede, ondanks myn wenſchen, voort zal
gaan.

ANTENOR.

Ach! moeſt ge, om uwe liefde, een dwingeland verſchonen?
En, dien barbaar ten dienſte, uw dapperheid betonen?
Wat kund gy hopen van eene uitſlag, zo vol ſchand?

TYDEUS.

De liefde, Antenor, ſtrekke ik thans ten offerhand.
Heb deernis met myn ramp, en wil myn lot beklagen;
Ik ſta ten doel aan noch onlydelyker plagen,
Aan ongelukken, daar gy voor verſtelt zult ſtaan,
Die ik, zo lange ik leef, zal moeten ondergaan.
Ondanks my zelve, in dit gehaat Paleis gedreven,
Begeerig om Prinſes Elektra, noch in 't leven,
Te aanſchouwen, ben ik hier op giſt'ren aangeland.
Het trots Mycene toond me een Tempel in dees ſtand,
Ik ſtap'er in, om van die Godheid zelf te horen
Wat my, Oreſtes, en myn Vader is beſchoren.
Doch naauwlyks had ik my geworpen voor 't Altaar,
Of alles ſtond, op myne aannad'ring, doodſch en naar.
De gantſche Tempel ſchynt op my in toorne ontſteken.
(Nochtans kenne ik my vry van moord en eedverbreken)
'k Omhels de Altaren, met een diep ontzag verzeld,
De Prieſter deinſt terſtond te rug, geheel ontſteld,
En weigerd me antwoord, op het gene ik wenſch, te
geven:
Voor onze voeten ſchynd al wat 'er is te beven.
De Godheid dekt het hoofd; de Tempel word vervuld
Met blixem, 't Altaar ſchud, Antenor, de ingang bruld
Door donderſlagen, die de Hemel, vol van toren,
Van onder de Aarde, aan my, met naar gedruis, laat
horen.
Antenor, ik beken 't, 'k voelde op dat ogenblik,
Voor de eerſtemaal, myn hart vermeeſterd door de
ſchrik.

Een

Digitized by Google

Een lange ſtilſtand volgt naar ál deze yslykheden:
Ik kom de Godheid, die zich dekte, nader treden:
Verhoor de bede toch, ô opperſte aller Goôn!
Van een rampzaal'ge vriend, van noch rampzaal'ger zoon;
Riep ik volmondig uit, wil my niet tegenſtreven,
Gy kunt alleen, van 't gene ik vrees, my op'ning geven.
Toen hoorde ik, onder al myn zuchten en geween,
Met eene ſchorre ſtem, deze ysſelyke reên;
*Wil my niet meêr naar 't lot van Prins Oreſtes vragen:*
*Gy roept me, om zulks van my te horen, vrucht'loos aan:*
*Geen lot ſtond oit ten doel aan eindelozer plagen;*
*Vrees voor een zelfde lot, onmogelyk te ontgaan.*
*Stil midlerwyl de ſchim uws Vaders: toon uw plichten:*
*Wreek dien rampzaal'ge van een hand, die hem zo waard,*
*Als doodlyk was: uwe arm moet deze daad verrichten;*
*Maar vrees, als gy hem wreekt, het wreedſte lot op aard.*
Een hand, die hem zo waard als dood'lyk was! myn Moeder,
Antenor, leeft niet meêr: en Tydeus heeft geen broeder.
Wie is 't dan, hemel! die myn wraak ten doel moet ſtaan?
Ontwyken wy dees plaats, zo haatlyk: ja, wel aan,
Men zoek de Vorſt.... maar, 'k zie zyn dochter: laat ons vluchten,
Antenor; myne plicht, en al myn ongenuchten
Gebieden 't my: ontgaan we een afſcheid al te teêr.

## TWEEDE TOONEEL.

IPHIANASSE, TYDEUS, MELYTE, ANTENOR.

IPHIANASSE.

Wat zie ik? hemel! ach! Melyte, ik beef. Myn Heer,
Ik dacht myn Vader hier te ontmoeten, als voor dezen,
My was gezegt.... Ty-

TYDEUS.

'T Is waar, Mevrouw, hy moeſt hier wezen.
Een zelfde zorg heeft ons op deze plaats gebragt,
Gy zoekt de Vorſt daar ik hem meê te ontmoeten dacht.
Want wyl Egiſt my koomt met weldaân overſtromen,
Ben ik, vol yver en erkent'nis, hier gekomen,
Om hem myn dankbaarheid betonende, met een
Myn afſcheid van de Vorſt te nemen, wel te vreên.

IPHIANASSE.

Gy zult, als hy dit hoord, hem tot verwond'ring wek-
ken:
Ik zelf kan de oorzaak niet van uw vertrek ontdekken.
Waarom wilt ge u van hier begeven? en den Staat
Ontbloten van een ſteun, daar elk zich op verlaat?
Men heeft de Vreê noch niet bezworen: ach! 'k moet
vrezen;
Zal de overwinning, als gy gaat, verzekerd wezen?

TYDEUS.

O ja, Prinſes; wat moet niet buigen voor uw kracht!
Wat vyand is 'er, die niet beeft voor 's Konings macht?
Korinthe wenſcht u reeds de kroon op 't hooft te zetten:
Niets kan de hoop van uw doorluchtige Echt beletten.
Vorſt Telephontes, die als rykhalſt naar deze Echt,
Heeft zelf de wapens op die hoop reeds neêrgelegt:
En zo ik 't Hofgezin geloof geef, zult ge op heden
U aan dien Koning noch ten huwlyk zien beſteden.

IPHIANASSE

Vergeefſch vleid zich die Vorſt met deze hoop, zo 't
loon
Daar van moet zyn het hoofd van Prins Oreſtes.

TYDEUS.

Goôn!
't Hoofd van Oreſtes! ach! de vrede is dan volkomen
Geſloten, en myn vlucht heb ik vaſt voorgenomen:
Gy hebt de hulp myns arms hier niet meêr nodig, neen.
Tot welk een ſnode prys ſtaan uwe aantreklykheên!
Kan 't zyn, ô hemel! dat een wet, zo onrechtvaardig,

U

U aan een moorder ſchenke, u, en het licht, onwaardig?
In zyne woede kan dus de allerſnoodſte menſch
Naar uw bezitting ſtaan, naar zyn begeerte en wenſch:
Terwyl een held, hoe zeer de min hem aan koomt nopen,
Op zulk een groot geluk in 't minſt zal kunnen hopen.
Ach! by aldien een held, omheint met krygstrofeen,
Voldoen kon aan uw oog, zo vol bekoorlykheên,
Dan mogt ik mooglyk meê naar zulk een zege tragten:
Ach! mogt ik met die hoop eens ſtrelen myn gedachten,
Wat edle pogingen, wat herelyke daân,
Zou myne ziel, Prinſes, om u dan niet beſtaan.

IPHIANASSE.

Hoe! Heer!

TYDEUS.

Ik zie dat u myn reên tot toorn verwekken,
En echter konde ik dit voor u niet meêr bedekken:
Maar 'k zal my zelve een ſtraf bereiden; ja, wel aan:
En van een Minnaar, gantſch rampzalig, u ontſlaan:
Die minder zegt dan voelt van 't vuur dat hem doet blaken;
Doch meêr, als hy daar van aan u bekent moet maken.

IPHIANASSE.

'k Weet niet waarom ge een liefde aan my maakt openbaar,
Die, naar het ſchynt, de hoop ſlechts heeft doen ſpreken: maar
Weet dat ik, zonder my inwendig te verſtoren,
Deze uw vermetenheid onmooglyk aan kan horen.
Denk dat zich niemand hier verklaren durft voor my,
Als met Oreſtes hoofd, of 's Konings heerſchappy.
En dat een held, als gy, hoe zeer in liefde ontſteken,
Moet zuchten, zonder my daar van te durven ſpreken.

DER.

## DERDE TOONEEL.

### TYDEUS, ANTENOR.

TYDEUS.

Wat zeide ik? hemel! of waar wierd ik toe gebragt?
Melde ik u dit, ô wrede! om my te zien veracht?
Verdiende ik dit? heb ik noch niet genoeg geleden?
Maar, wat was toch de hoop van myn vermetenheden?
Wat zochte ik in dees plaats, zo haatlyk? hoe! moeſt ik
Door liefde zyn geſleept in Argos hof! ik ſchrik.
Herroepen we onze woede. Oreſtes! dappre Vader..:
O ydle middelen! de liefde treft my nader.
Ach! waar toe dienen my die namen, in dees ſtand,
Als om met ſchaamte my te dekken, tot myn ſchand?
Antenor, laten we ons, (ſchoon ik 'er voor moet beven)
Daar my myn plicht, daar my de Godſpraak roept, begeven.
Geen onverſchillig oog moet myne wanhoop zien.
Ik zie Egiſtes; kom, Antenor, laat ons vliên:
Myn grote ontroering wil dat ik hem moet ontwyken.

## VIERDE TOONEEL.

### EGISTES, TYDEUS, ANTENOR.

EGISTES.

Blyf, en gedoog dat ik myne achting u doe blyken.
Gelyk een held zich zelf door zyne daden kroont,
Zo blinkt een Vorſt ook uit, wanneer hy die beloont.
Elk roemt dien held die ons beſchermde, en kwam te wreken;
Maar niemand hore ik noch van myne erkent'nis ſpreken.
't Is echter tyd, dat ik myne onderdanen toon,
Hoe ik de dapperheid met myne gunſt beloon.
Wat zoud gy zelve, en wat zou Griekenland begeren,
Maar hoe! gy zucht; wat druk koomt uwe ziel beheren?

On-

Digitized by Google

Ondanks uw pogingen, bemerk ik dat uw hart
Inwendig zich ontroerd, door heimelyke ſmart;
Zelf ſcheen myn komſt in u verand'ring te verwekken.
Hebt gy geheimen, Heer, die ik niet kan ontdekken?

TYDEUS.

Ik melde u die vergeefs; zy gaan in 't minſte u aan:
Geen Vorſt moet daarom met nayver zyn belaân.
Intuſſchen ſta my toe, dat ik, aan myne plichten
Getrouw, my zelf begeef daar ik die moet verrichten.
'k Dee weinig voor Egiſt, en welk een overmaat
Geniete ik daaglyks van zyn goedheid in dees ſtaat?
Indien my word een deel dier zege toegeſchreven,
't Is my genoeg word my meê deel dier eer gegeven.
Des houw my met die hoop niet langer hier, myn Heer;
Uw gunſt, aan my getoond, verdiende ik nimmermeer.
En wyl uw weldaân zelf myn wenſch te boven ſtreven,
Verzoeke ik, dat ik my moog vry van hier begeven.

EGISTES.

Een al te waard belang begeert niet dat gy gaat;
Gantſch Argos miſte in u haar ſterkſte toeverlaat:
Een held als gy, zo dra men die bezit op aarde,
Is voor de grootſte Vorſt van weêrgalooze waarde.
Gelukkig konde ik thans, door de allervaſtſte band,
Vereenen uw belang aan 't myne, in deze ſtand.
'k Ben al myn heil verplicht aan uwe dapperheden:
'k Wil ook niet zonder u myn kind ten Echt beſteden.

TYDEUS.

Hoe, Heer!

EGISTES.

'T Is vrucht'loos dat een Vorſt van grote macht,
En myne dochter, en de Vreê van my verwacht.
Wat heil door zulk een Echt myn dochter ſchynt beſchoren,
Een ed'ler bruidegom heb ik voor haar verkoren.
Vertrouwende op uw moed, vreze ik 't gevaar niet meêr,

Dat

Dat door dees weig'ring my oit treffen kan. Myn Heer,
Gy kund alleen myn macht noch verder door doen breken, (ken,
'k Heb maar één arm van doen die my wil helpen wre-
En die myn Vyand, naar wiens ondergang ik tracht,
Voor eeuwig nederſtorte in 's afgronds duiſt're nacht.
Ik zal geen huwlyk met myn dochter oit gehengen,
Als met dien held, die 't hoofd my van Oreſt komt brengen;
Die ſchenke ik ſtraks myn kind ten huwlyk: en myn haat
Verwacht van u alleen die herelyke daad.

TYDEUS.

Van my! myn Heer?

EGISTES.

Ja van u zelf: wil geenzins beven;
En ſtil de ontroering, Heer, waar door gy word gedreven.
Hoe! kan dit grootſch beſluit ontroeren uw gemoed?
'k Begeer een Wreker, en geen Moorder; wen ik 't bloed
Van Atreus kleinzoon wil door uwe hand doen ſtromen,
Om myne dood, by hem geſtemd, dus voor te komen,
Heb ik geenzints gewilt dat gy zulks elders deed,
Dan in het veld, daar elk is tot den ſtryd gereed.
Oreſtes hoort alom van zyne lof gewagen,
Hy vult gantſch Grieken, en maakt Azië verſlagen.
Zyn heldendaden moeſt gy zelf benyden; ja
Dien Vyand is alleen u waardig: ſlacht hem; ga:
Deze overwinning ſchynt noch aan uw roem te ontbreken, (ken,
In 't midden zelf van alle uw Lauw'ren. wil maar ſpre-
Soldaat en Scheepsvolk ſtaan reeds vaardig, om, vol moed,
Beneffens u, myn Heer, te ſteken door de vloed.
Indien Iphianaſſe u ſchynt zo waard te wezen,
Dat gy om haar dees daad beſtaan zoud zonder vrezen,
Vrage

Vrage ik niet welk een bloed dat u ter waereld bragt,
Om u te huwen aan myn herelyk geſlacht.
Wie zulke deugden heeft, als ge ons doet zien en horen,
Is van het bloed der Goôn, of waard daar uit geboren.
Hoe't daar meê zy, ten dienſt van myne haat, begeer
Ik ſlechts een held, en die vinde ik in u, myn Heer.
Of heb ik my geſtreeld met ydele gedachten, (ten?
Wanneer ik meende dat gy zoud myn wraak betrach-
Gy antwoord niet! wat is 't, dat uw gemoed beheerd?

TYDEUS.

De ware ſchrik dier ſlag die gy van my begeerd.
Maar, nu gy de yslykheid uws hart my durft vertrouwen,
Moet ik myn hartsgeheim u l. eden mede ontvouwen;
Uw dochter ſchynt me een ſchat, een al te dierbaar loon
Voor Stervelingen; ze is zelf waard de min der Goôn.
'k Zal meêr ontdekken; ik, ik durf haar echter minnen:
Al myn ontzag kon dees myn ſtoutheid niet verwinnen:
Ja zelf aanbidde ik haar; en myn gevoelig hart
Kan naauwlyks wederſtaan dees grote minneſmart.
Maar ſchoon ik wiſt dat ik uw dochter zou behagen;
En de oppermacht my van 't Heelal wierd opgedragen;
Ver van uw vyand te beſpringen, weet ik niet
Wat bloed, ô Vorſt! ik zou vergieten, vol verdriet.
Verban een dwaling, voor ons beide 't meeſt te vrezen:
Wie? ik Oreſtes u opoff'ren? Goôn! kan 't wezen!
Indien gy hem myn moed allenig waardig acht,
Weet gy wie dat ik ben? en kent gy myn geſlacht?
Indien myn deugd hem niet kon voor uw woên bewaren,
Moeſt dan de tederheid der vriendſchap hem niet ſparen?
Ach! had het aan de Goôn behaagd, dat ik dien held,
Ten koſten van myn bloed, bevryd had voor 't geweld
Der baren! maar het lot te zeer op hem verbolgen...



Digitized by Google

EGISTES.

Hy is dan dood! wat vreugd koomt op myn vrees te (volgen!
Gy, die zo veel geluk ſtort neder op myn troon,
Hoe zal 'k u oit myn ſchuld voldoen, ô groote Goôn!
Myn vyand is niet meêr: het geen my komt te voren,
Is zulks de waarheid, Heer? laat my ten minſten horen,
Hoe hem de hemel heeft van 't levenslicht ontbloot?
Wat voor getuigen, zeg, hebt gy van zyne dood?

TYDEUS.

Myn tranen: maar nu zulks tot vreugde u op komt
wekken,
Beklage ik 't my alreeds dat ik 't u kwam ontdekken.
Vergeefs tracht gy zyn lot te weten; deze zaak
Wekt my te zeer tot ſchrik, u tot te veel vermaak.
'k Voel niet dan al te wel zyn doodlyke ongelukken,
Des verg my geen verhaal dat my noch meêr zou druk- (ken.

EGISTES.

Ik dring op dit verhaal u dan niet ſterker aan:
Oreſtes leeft niet meêr: zyn dood heeft my voldaan.
Uw medely voor hem wil ik geenzints verachten;
Maar nu zelf zonder u de Goôn myn wraak volbragten,
En gy het echter zyt van wien ik kryg 't bericht,
Mene ik u 't zelfde loon daar voor te zyn verplicht.
Ik ſchenk het u: neem 't aan; en wil het geenzints wra-
ken:
Gy wrocht myn heil; ik wil u meê gelukkig maken.
Ja dat Egiſt, die thans in Argos voerd 't bewind,
In u een ſchoonzoon vinde, en een getrouwe vrind.
Wil u beraân: ik ga de Koningin verzellen.

TYDEUS.

En ik, van alle kant met wroegingen belaân,
Zal met myn deugd, omtrent myn min, te rade gaan.

*Einde van het Twede Bedryf.*

DER-

Digitized by Google

# DERDE BEDRYF.

## EERSTE TOONEEL.

TYDEUS, *alleen*.

Elektra wil my zien! myn ziel, alreeds bewogen,
Zal ſtraks bezwyken voor haar tranen, en haar ogen..
O al te ontrouwe vriend van Agamemnons zoon!
Zal ik aan haar myn naam wel durven melden? Goôn!
Of, uit wat bloed ik ben geſproten haar ontdekken?
En hoe een laffe min myn plichten koomt bevlekken?
Dat my Oreſtes was zeer waard; en dat myn min
Die ted're vriendſchap heeft gebannen uit myn zin?
Dat ik zyn Zuſter noch, in al haar ongelukken,
Dien dwing'land ſtel ten doel; die haar zo fel koomt
drukken!
Dat ik, in plaats van hem te ſlachten, dien Barbaar,
Door eene oned'le daad noch in het leven ſpaar?
Ja dat ik mooglyk zelf myne ondaân zal voltrekken,
Nu ik my met eene Echt, gantſch wett'loos, wil be-
vlekken?
Dat zy alleenig heeft te ſtorten wel gemoed,
't Rampzalig overſchot van zulk een dierbaar bloed?
Maar hoe! zoude ik de ſchim haars broeders noch ont-
eeren,
Als ik de rampen van Elektra af wil keren?
Indien de Ryksprinſes met my in 't huwlyk treed,
Kan ik in vreugde doen verand'ren al haar leed;
Ook wil een Vorſt my als zyn bloedverwant zelfs ach-
ten;
't Geen ik door myn geboorte onmooglyk kan ver-
wachten:
Wat helpt my myne moed waar door 'k worde aange-
ſpoort,
Zo 'k my niet van 't geluk.... lafhartige! vaar voort:



Digitized by Google

Geen wonder dat de Goôn u ſtraffen in dit leven;
En dat de Altaren zelf op uwe aannad'ring beven!
Beſchuldig om de liefde uw plicht niet meêr: zwyg ſtil;
Men kan zich aan de deugd gewennen, als men wil:
Oned'le ziel! ga dit thans van Elektra leeren!
Wat martge? moet u noch die laffe drift beheren?
Maar, welk een voorwerp zien myn ogen? ach! waar dwaal
Ik heen? wat naar geluit weêrgalmd door deze zaal?
't Is een Slavin; helaas! wat heeft ze aanvalligheden!
Hoe word ik heimelyk door medely beſtreden!
't Zal my niet mooglyk zyn haar zuchten te weêrſtaan.
Ach! welk een ſmart moet een rampzalige ondergaan.

## TWEEDE TOONEEL.

ELEKTRA, TYDEUS.

ELEKTRA.

„ Goôn! die zo lang hem hebt vervolgt, door toorn gedreven,
„ Behouwd ge een kwynende noch langer in het leven?
„ Ik zal hem niet meêr zien: ô Goden! al te wreed!
„ Sluit dan voor eeuwig vry myne ogen: 'k ben gereed.

TYDEUS.

'k Voel my bewogen met uw lot; maar, moge ik vragen,
Mevrouw, wat de oorzaak is van uw weemoedig klagen.

ELEKTRA.

Wie is onkundig van myn naam en myn elend?
En wie noch de oorzaak van myn tranen onbekend?
Een felle wanhoop is me allenig by gebleven.
Beklaag'lyk bloed! rampzaal'ge Oreſt!

TYDEUS.

Gy doet my beven.
O hemel! welk een naam, Mevrouw, hebt gy gemeld!
Hoe heeft die naam, en uw geween, my 't harte ontſteld!
Hoe levendig voel ik me inwendig thans beroeren!

Ach!

Digitized by Google

Ach! zulk een ted're klacht, waar toe ge u laat vervoeren,
Maakt u bekent, Prinſes. Elektra, ach! Mevrouw,
Zyt gy 't, die 'k in dees ſtaat vol droefheid, hier aanſchouw?

ELEKTRA.

Wie toond zich noch met een rampzalige bewogen,
Geboeit door wrede Egiſt, ontaard van mededogen?
Maar, was Oreſtes u bekent, myn Heer? het ſcheen
Dat gy ontroerd wierd, door die naam, en myn geween.

TYDEUS.

Of hy my was bekent! maar, moet ik 't u ontdekken,
Na ik die vriendſchap heb verraân, en dorſt bevlekken?
Of my dien ed'le Prins, ô Goden! was bekent?
O ſmart! ik ben 't alleen, die van zyn deerlyk end
De tyding heb gebragt.

ELEKTRA.

Ach! moet ik dan geloven,
Dat my de ſchikgodin, die wrede! dorſt beroven
Van zulk een dierbaar pand? ben ik Oreſtes kwyt?
Maar, wat verwond'ring treft myn zinnen in dees tyd?
Gy, die u toond te zyn gevoelig met myn klagten,
Zyt gy dien held niet, Heer, die we onverwinn'lyk achten?
Ja, dien beſchermer van een dwingland, gantſch verwoed?
Hoe kan Elektra dan ontroeren uw gemoed?
Kund gy myn noodlot, zo vol rampen, noch beklagen,
Nu ge aan Iphianaſſe uw hart haaſt op zult dragen?

TYDEUS.

Wat zoud gy zeggen, by aldien myn eerloos hart,
Dier ſnode vlam u toonde al de yslykheid en ſmart?
Hoe zoud gy deze drift, die my beheerd, verdoemen,
Zo ik my dorſt de Zoon van Palamedes noemen?

ELEKTRA.

Van Palamedes! gy? wat hore ik, hemel! gy,
Gy Tydeus? 't kan niet zyn: dien held is deugdzaam; hy



Digitized by Google

Zou noit myns vaders ſchim beſchamen, door zyn daden,
Veel min de vriendſchap van myn broeder dus verraden,
Noch myn gerechte wraak, noch 't bloed daar hy uit ſproot:
Indien gy Tydeus waart, Egiſtes was reeds dood.
Ver van naar 't huwlyk met zyn dochter oit te trachten,
Had ik dien dwing'land reeds door uwe hand zien ſlachten.
Gy hebt, 't is waar, de moed van Tydeus, en 't beleid;
Maar geenzints zyne deugd noch edelmoedigheid.

TYDEUS.

Wil om myn wroeging my verſchonen, en niet wraken.
Een onbehoorlyk vuur, 'k beken 't, heeft my doen blaken:
Ik weet wat myne plicht vereiſcht; maar volgt de min
Oit and're wetten dan zyne eigene? ach! Vorſtin,
Wyt my de vlam niet meêr, die 'k eeuwig zal bezuren,
Noch 't geen myne arm verrichte in Epidaurens muren.
'k Moeſt alles, u ten zoen, reeds hebben doen vergaan;
Maar, wat kan 't meêly? wat de liefde niet beſtaan?
'k Zag Itys in gevaar, die my behiel het leven:
Men had, na zyne dood, zyn zuſter meê doen ſneven.
Ik wierd gantſch overheerd, door liefde en medely;
En Tydeus dacht voor u te ſtryden: voeg daar by,
Of 't my wel mooglyk was, de Rykstroon van Mycene
Ten doel te ſtellen aan de woede van Athene,
En van Korinthe.

ELEKTRA.

Goôn! voor wie is die geſpaard?
Indien ge die voor my, ô wreedaard! hebt bewaard,
Wil dan op ſtaandevoet een dwing'land nedervellen.
Door deze ſlag kund ge alle uwe euveldaân herſtellen.
Oreſtes leefd niet meêr; wel aan, volbreng 't geen hy
Zou hebben uitgevoerd, en voor zich zelf, en my.
Kund gy myn boeijens noch aanſchouwen, zonder toren?

Steld

Steld gy me op deze wys myn broeder weêr te voren?
Ach! zult ge, my ten trooſt, alleen die hand doen zien,
Die myn vervolgers koomt zyn byſtand aan te biên?
Wil geen verboden vlam my meêr voor ogen houwen:
Indien ik u de grond myns harte deed aanſchouwen,
Het uwe, ſtraks gewekt door 't myne, in dezen ſtand,
Zou haaſt verdoemen eene onwaarde huwlyksband.
Of, hoe een ed'le ziel, ſtaâg zucht, ten minſte leeren
Van een, die zich door min, zyns ondanks, liet beheren.
Gy zoud de liefde daar, myn Heer, voor uw gezicht,
Zien kwynen, zonder macht, gelyk een ſlaaf der plicht.
Wil u aan zorgen, die gantſch wettig zyn, gewennen,
Als ik, en leer de deugd uit eigen misdaad kennen.
Om my van 't wrede lot, dat my vervolgt, te ontſlaan,
Hebbe ik geen broeder hier als u, myn Heer: wel aan;
De myne is dood: gy moet dien held my wedergeven;
Uw eed vereiſcht, dat gy beſchermen moet myn leven:
Of deze hand, Barbaar, indien ge my verlaat,
Zal u het eind doen zien van myn rampzaal'ge ſtaat.

TYDEUS.

Ik u verlaten? ach! hoe kund gy zulks verwachten?
Wat hart, hoe wreed, zou niet geraakt zyn door uw klagten?
Ik u verlaten! neen; men ſterve eêr duizend doôn:
Des ken my als een vriend van Agamemnons zoon.
Wanneer ik myn Prinſeſſe aanſchouw, kan 'k bemerken,
Hoe veel de zwakheid van een minnaar uit kan werken;
Maar, 'k merk noch beter, wen ik hore uw droef geklag,
Wat op een ed'le ziel, en deugd en plicht vermag.
Indien Iphianaſſe uw haat niet heeft te ſchromen,
Word alles, u ten dienſt, van Tydeus ondernomen.
Ik weet niet; maar ik voel, als ik dees plaats beſchouw,
Dat ik, hoe langs hoe meêr, Egiſtes haat, Mevrouw.

ELEKTRA.

Aan de yver, die in 't eind myn haat koomt op te wek-
ken, (ken.
Aan zulk eene edle drift koomt Tydeus zich te ontdek-
Wat is dit ogenblik me, ondanks myn rampen, zoet!
Ik zal dan myne wraak.... maar, iemand nadert, 'k
moet
Vertrekken; wil u ſtil by Arkas ſtraks begeven.
ô Hoop! die my alleen noch over is gebleven;
Die my de Hemel in myn rampen heeft geſpaard:
Ga, maak, my wrekende, u de naam eens krygsheld
waard,
Zo myne ſmart in 't minſte uw hart heeft kunnen raken.

## DERDE TOONEEL.

TYDEUS, *alleen*.

Maar, wie... ô Goôn! ik zie de Ryksprinſes ge-
naken!
Wat oorzaak of haar heeft doen herwaards komen? en,
Wat zal 'k haar zeggen in de ontroering daar 'k in ben?
Hoe vreze ik voor de drift die my thans komt vervoe-
ren.

## VIERDE TOONEEL.

IPHIANASSE, TYDEUS, MELYTE.

IPHIANASSE.

Wat doet uw harte op myne aannad'ring dus ont-
roeren?
Gy antwoord niet? 't is ook niet vreemd, ik kan wel
zien,
Dat ik u heb geſtoord in uw geſprek. Miſſchien
Word van Elektre, als u, zeer kwalyk opgenomen,
Dat iemand, zonder haar toeſtemming, hier durft ko-
men.

'tSchynd

'tSchynt dat ze in weerwil zich uit deze hofzaal wend:
De ſmart, die zy gevoeld, is in uw oog geprent.
Geheel ontſteld, verbaaſd.... Wat 's dit geheim? laat
horen.

TYDEUS.

U is bekent, dat zy haar Broeder heeft verloren,
Dat ik alleen de Vorſt daar van bericht gaf; des
Verzocht ze, dat ik 't haar zelf zeggen zou, Prinſes.
Myn hart, geſtadig met rampzaligen bewogen,
Kon haar beklaaglyk lot, niet zonder mededogen,
Naar zulk een ſlag, die haar zo doodlyk heeft geraakt...

IPHIANASSE.

Is 't hare droefheid ſlechts die u bekommert maakt?
Niet dat ik u verdenke, of uwe zorg wil wraken,
Die haar rampzaligheên, myn Heer, gantſch wett'lyk
maken.
Maar, 'k weet niet of die zorg vol edelmoedigheid,
't Alleen is die u treft, nu alles u hier vleid.

TYDEUS.

Geenzints, Mevrouw; myn ziel op 's Konings gunſt
hovaardig,
Kend, ſchoon hy zich vergeet, zyn weldaân zich on-
waardig:
Al heeft hy my de naam uws bruigoms waard geacht,
't Ontzag begeerd niet dat ik immer daar naar tracht.
Myn lot is van dien aard in myn rampzaligheden,
Dat, by aldien gy met me in 't huwelyk moeſt treden,
Uwe afkomſt, myn geboorte, een ſtrenge plicht, Me-
vrouw,
't Verbied my alles oit te hopen op uw trouw.

IPHIANASSE.

Ik kan, zo wel als gy, die ſtrenge plicht ontdekken,
En beter, waarom ge u myn byzyn moet ontrekken.
Meêr als gy wenſcht, myn Heer, doorgronde ik uwe
reên;
En zo myn fierheid u verdenken mogt... Maar, neen,
Niets wederſtreve uw min, die u ſpeeld in gedachten,

Wyl ik 'er niets in zie als 't gene ik zelf moet achten:
Wacht u nochtans, ſchoon trots op 't geen gy hebt verricht, (zigt.
Dat een ondankb're oit weêr verſchyn' voor myn ge-

## VYFDE TOONEEL.

TYDEUS, *alleen.*

Goôn! wat heb ik beſtaan! kan ik dit overleven?
Ik haar verlaten? neen, ik kan haar niet begeven.
Men volg' haar; niets moet my hier wederhouwden: neen:
Men ga daar myne min.... Maar, wie koomt herwaards treên?
ô Noodlot! welk een vreugd volgde oit uw ſtrengheid nader!
Zyt gy het Palameed'? zyt gy 't myn waarde vader?

## ZESDE TOONEEL.

PALAMEDES, TYDEUS.

PALAMEDES.

Omhels my, zoon: wat vreugd, na zo veel ongeluk,
Het voorwerp weêr te zien van zo veel ſmart en druk!

TYDEUS. (zen.

Zo 't waar is dat een goed, wiens derving wy ſtaâg vre-
Het aangenaamſte voor een teder hart moet wezen,
Hoe lief! hoe waard moet my dit ogenblik dan zyn!
Na dat myn ziel om u gevoeld heeft dubb'le pyn!
Wie had gedacht, terwyl me een Godheid kwam te ſpellen,
Het geen voor eeuwig my ſcheen buiten hoop te ſtellen;
Dat Palamedes weêr voor my verſchynen zou,
Ondanks het lot dat my gedrukt heeft met veel rouw!
Moet de Opperwysheid van de Goden, die wy eeren,
De lichtgelovigheid der menſchen dus braveeren?
Maar, nu 'k u weder zie, bemerk ik meêr en meêr,



Digitized by Google

Dat my de Hemel ſlechts beproeven wil, myn Heer:
En dat zyn goedheid my een vriend zal wedergeven,
Die 'k dacht dat mede als gy verloren had het leven.
Maar, gy ſtort tranen! ach! is 't ſlechts van dezen held,
Wiens noodlot me ongeveinſt is van de Goôn voorſpeld?

PALAMEDES.

Laat ons de wysheid van de Goden noit betichten,
Die is altyd de zelfde om ons daar naar te richten;
Men dringe nimmermeer in die verborgenheên,
Die zy voor ons begrip en oog verbergen, neen.
Men heeft Oreſtes lot u ongeveinſt doen horen;
Een droevig denkbeeld koomt me alleen daar van te voren:
Ik heb hem lange tyd zien worſt'len met de dood:
Ik hield hem ſtervende in myne armen, in die nood:
Men had my zelf na hem in dit gevaar zien ſneven,
Zo niet myn zoons belang behouwden had myn leven;
Of dat ik in een drift van blinde razerny,
De wysheid van de Goôn dus had mistrouwt, als gy:
Door haar, door haar alleen gedreven herwaards hene,
Doet zy me u wederom aanſchouwen te Mycene.
Gelukkig, had het lot, min wrev'lig, dezen dag,
Ten eenemaal myn hoop en wenſch voldaan! maar ach!
Hoe ſlaat de Hemel, die my hier heeft weêr gezonden,
My, in myn grootſte vreugde, al zware en diepe wonden!
Wat is myn zoon ontaard van die, die 'k heb geacht!
Tydeus, Oreſt is dood; is zyne wraak volbragt?
Zint welk een tyd hebt ge aan dit hof u opgehouwen,
Alwaar gy van naby myn vyand kund aanſchouwen?
My is dat gy hier waart van Arkas niet gezegt.
Om welke reên is hy daar van niet onderrecht?
Waarom hem niet bezocht? zyn trouw aan ons gebleken,
Is u bewuſt: verbergt ge u voor een vriend? wil ſpreken;
Wat wederhouwd u toch op eene plaats, daar gy
Geen hatelyk Tieran durft ſtraffen naar waardy?

Ty-

Digitized by Google

TYDEUS.

'k Heb de ondergang dier Vorſt, 'k beken het, voorgekomen,
En myne wraak moeſt u ten dienſt reeds zyn genomen:
Maar, was myn leven niet te roekeloos gewaagt,
Wyl 't Godendom, myn heer, daar zo veel zorg voor draagt?
Of zoude ik niet te veel op myn lang afzyn bouwen,
Als ik my onbeſchroomd van ieder deed aanſchouwen?

PALAMEDES.

Verban die ydle vrees; 'k voorzag zulks met verdriet.
Myn vyand is 't alleen die beven moet, ik niet.
En, waarom zoude ik hier niet komen zonder vrezen,
Ik, die by Arkas zelf ſcheen onbekend te wezen?
Ik, die van ieder hier reeds word als dood geacht,
Ik, die van 't Godendom, naar 't ſchynd, ben hier gebragt.
Ook koomt me een dierbaar bloed om myn beſcherming ſmeken;
Des tracht ik anders niet als om dat bloed te wreken.
Elektra, die ten doel van haar vervolgers ſtaat,
Moet heden zien vervuld haar rampen, haar ten ſmaad.
Ik kom, wyl een tieran heeft dit beſluit genomen,
De plaats beſpieden, daar ik hem meen voor te komen.
En wyl 'k hem ſlachten moet, of deze nacht vergaan,
Wat raakt my dan 't gevaar dat ik hebbe uit te ſtaan?
Indien gy mede wierd door zulk een drift gedreeven,
Gy had geenzints die zorg gehad, die u doet beven.
Wat moet ik denken, Zoon, van uw ontſteld gezicht?
'k Vinde over al niet als ſlaauwhartige in hun plicht,
Als laffe vrienden, die gene aanſlag durven wagen,
Altyd gewoon een ſlaafſch en ſchand'lyk juk te dragen.
Ik trachte vrucht'loos weêr te wekken hunne moed,
Eén krygsheld is 'er die hen allen beven doet.
Maar, ik, die alle vrees verban uit myn gedachten,
Ik zelf meen dezen held aan myne haat te ſlachten.

Hier

Digitized by Google

Hier door wil ik doen zien, hoe 't lot my heeft geſpaard.
Een, die Egiſt beſchermd, is 't levenslicht niet waard.
Kend gy dien dapp'ren held daar ieder voor moet vreezen,
Daar Argos dwingeland geruſt op ſchynd te wezen?
Waarom, myn zoon, moeſt hy niet buigen voor uw macht?
Wie heeft belet dat hy door u niet is geſlacht?
Is dan uw dapperheid, zo menigmaal gebleken,
Uit vreze alleen voor hem uit uw gemoed geweken?
Maar, hoe! wat 's dit? 'k zie u verand'ren van gelaat;
Wat is toch de oorzaak dat gy dus verſlagen ſtaat?
Wat koomt in u all' deze ontroeringen verwekken?

TYDEUS.

Koomt myn ſtilzwygenheid u niet genoeg ontdekken?

PALAMEDES.

Ach! welk een achterdocht beheerd my! grote Goôn,
Red my toch noit uit myn vertwyff'ling. Hoe! myn zoon,
Zyt gy dien oorlogsheld, die ſtout en onbezweken,
Myn vyand hier beſchermd, aan wien ik my moet wreken?
Kan ik geloven, dat ge een dwing'land hebt gered,
Die reeds zyn ſtaal, om my te moorden, heeft gewet?
Moeſt ik u weêr zien, om zo ſchuldig u te aanſchouwen?

TYDEUS.

Verwyt my niet het geen my eeuwig zal berouwen.
Uw deugd, die altyd blyft by haar beſluit, myn heer,
Verdubbelt de afſchrik van myn misdryf des te meer;
Genoeg is 't, dat ge my beſchaamd ziet voor uw ogen;
Wenſch my geen zwaarder ſtraf, toon u met my bewogen,
Heb medelyden met myn liefde en al myn leed.
De Hemel, die zo fel my koomt te ſtraffen, weet,
Wat onverdraagb're pyn myn ziel thans moet verdragen;
Maar, 's Hemels gramſchap ſtort vergeefſch op my zyn plaagen:

'k Voel,

Digitized by Google

'k Voel, dat de wroeging van een edelmoedig hart,
Om hem te ſtraffen, zelf de ſtraf der Goden tart.

PALAMEDES.

Wat raakt me uw wroeging die ge uitwendig koomt betonen?
Of beeld ge u in dat u dees wroeging zal verſchonen?
Verrader, 't is dan waar? gy hebt myn hoop misleid?
En, 'k vleide my vergeefſch met uw onnozelheid?
Hoe, in myn byzyn durft myn zoon my kenbaar maken,
Dat hem Egiſtes bloed in ſnode min doet blaken!
'k Begeer, wyl liefde u 't hart, myn ondanks, heeft geraakt,
Dat deze hand u weêr, zyns ondanks, deugdzaam maakt.
Ja, 'k wil ze u zelf doen zien in weêrwil uwer zinnen,
Noch rokende van 't bloed van haar die gy durft minnen.

TYDEUS.

Dan moet ge, eer gy haar bloed doet ſtromen u ten zoen,
Het myne eerſt ſtorten om uw gramſchap te voldoen.
En, wyl ge een offerhande aan uwe haat moet ſlachten,
Stoot toe, myn Heer, ik ben allenig ſchuldig te achten.

PALAMEDES.

Kan 't zyn, als hy dees plaats beſchouwd, alom beſpat
En rokende van 't bloed voor hem zo dierbaar, dat
Natuur, terwyl hy my zyn liefde durft ontdekken,
In 't binnenſt' van zyn hart gene onruſt komt verwekken?

TYDEUS.

Wat raakt my toch het bloed van Agamemnon, Heer?
Of welk belang verbind me aan deze naam zo zeer,
Dat ik myn zielsbegeerte om hem thans zou verachten,
En 't heerlyk loon dat my ſtaat van myn min te wachten?
Waarom moet uwe zoon opoffren hem ten zoen...

PALAMEDES.

Ontdekte ik maar één woord, ik zoude u beven doen.

Gy

Digitized by Google

Gy zyt myn zoon niet, neen, noch waardig die te
wezen;
Eene andre neiging zoude ik in zyne ogen lezen.
Ja, myn rampzaal'ge zoon, ſteeds met ontzag verzeld,
Heeft zich altyd getoond te zyn een deugdzaam held.
Hy, hy had noit geblaakt voor 't bloed van Vorſt Thyeſtes,
Die ſnode en laffe min, voegd niemand dan Oreſtes.
Myn zoon, had noit zyn plicht gekrenkt door minnery.

TYDEUS.

Maar wie, myn Heer, wie is dan dien Oreſtes?

PALAMEDES.

Gy.

ORESTES.

Wie, ik, Oreſtes! Goôn! wat hore ik?

PALAMEDES.

Wilt niet beven.
Gy zelf, die aan myn zorg verſchuldigt zyt uw leven.
't Wreed monſterdier, wiens bloed gy hier beſchermd, ô ſmart!
Had zonder my voor lang u 't ſtaal gedrukt in 't hart.
Ondankb're, indien myn woord u ydel klinkt in de
oren,
Keer weêr naar Samos, daar zal 't u Tyreen doen horen.
Hy van uw lot bewuſt, heeft zyne vriendſchap, my
Tot uw behouwd geſterkt, in zorg en medely.
Hy weet, hoe 'k tot behouwd van zulk een dierbaar
leven,
Van Argos dwingeland, door razerny gedreven,
Alom vervolgt, myn zoon, aan 't razende geweld,
En 't woên der baren, heb geruſt ten doel geſteld.
Ik heb om u alleen, myn eigen zoon verloren.
Hy 's dood, een zelfde lot zy my van u beſchoren.
Ik leefde alleen voor u, ik ſterve ook zo; wel aan,
Dit is het alles wat ge, ô wreedaard, kund beſtaan.

ORESTES.

Vervolg, vervolg, myn Heer, wil my noch meêr bezwaren.
Laat

Laat uw verwyt, kan 't zyn, myn misdryf evenaren;
Verban, verban daar door een liefde gantſch ontaard,
De haat der Goden en der menſchen dubbel waard.
Wie, ik, heb ik geblaakt voor 't bloed van Vorſt Thyeſtes!
Tot welke gruweldaân, ô Goôn, bewaard ge Oreſtes!
Ik beef myn Heer, en voel een heimelyke ſmart.
'k Weet niet wat ſtem my roept in 't binnenſt van myn hart.
Ondanks de liefde, die noch tracht my te bekoren,
Konde ik myn Vaders ſtem daar meêr als de uwe horen.
Kom, gaan we, op dat zyn ſchim eens eindelyk bedaar,
Myn wraakvuur bluſſchen in het bloed van een barbaar.
Beſchaamd voor 't zonnelicht dat my noch komt verlichten,
Geve ik my over, ſpreek, wat moet men gaan verrichten?

PALAMEDES.

Uw zuſter rukken uit haar wederwaardigheên;
De ſchim eens groten Vorſt bevredigen; met een;
Hem van de razerny eens wrede Moeders wreken;
Ja, zweren op de tombe uws Vaders, onbezweken
Zyn beul te ſlachten, en, door herelyker daân
Herſtellen, 't geen gy hem ten dienſte dorſt beſtaan;
Geef aan uw Zuſter hoop; doch zonder u te ontdekken,
Haar vrees, haar drift kon dit geheim tot nadeel ſtrekken.
Vertoon u in de ſchyn myns zoons voor haar gezicht,
En wek een ieder als Oreſtes tot zyn plicht.
In 't einde, om deze min te ſmoren gantſch rechtvaardig,
Neem met de naam weêr aan een zorg Oreſtes waardig.

ORESTES.

Vrees niet dat ik myn naam ten ſchande, de edle moed,
In 't minſt verzaken zal van Agamemnons bloed.
En twyffeld ge, of ik uit dat bloed ben voortgekomen,
Kom, wil dan 't myne, op dat gy 't kennen moogt, zien ſtromen.

*Einde van het Derde Bedryf.*



Digitized by Google

Digitized by Google